

PRO BONO

Apríl/2021

1. NOVINKY V ZÁKONE O POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÁCH

Národná rada Slovenskej republiky priniesla v rámci svojej legislatívnej činnosti v prvej polovici roka 2021 okrem iného aj zmeny v oblasti vyvlastnenia pozemkov pod pozemnými komunikáciami vo verejnom záujme, v oblasti vymedzenia cestného ochranného pásma, či oblasti kolaudačného konania pri líniových stavbách.

2. ZMENY V OBLASTI PODÁVANIA DAŇOVÝCH PRIZNANÍ, DAŇOVÁ SADZBA PRI PREDAJI RESPIRÁTOROV A ĎALŠIE FINANČNÉ OPATRENIA SMERUJÚCE K ZMIERNENIU DOPADOV PANDÉMIE

Jedným z produktov, ktoré sa v súčasnej situácii stali takmer nedostatkovým tovarom, sa stali práve respirátory FFP2, ktorých nasadenie na dýchacie cesty predstavuje podmienku vstupu do väčšiny interiérových priestorov. Vzhľadom na potrebu zabezpečenia si predmetnej ochrannej pomôcky sa vynorila otázka zníženia daňovej sadzby pri jej predaji. Novinky sa dotkli aj podávania daňových priznaní, či iných finančných opatrení, zameraných na prekonanie negatívnych dôsledkov pandémie.

3. NOVINKY V OBLASTI GENETICKY MODIFIKOVANÝCH ORGANIZMOV

Slovenská legislatíva priniesla za posledné obdobie okrem iného aj novelu, týkajúcu sa osobitej oblasti spoločenskej činnosti. Je to práve novela právnych predpisov v oblasti pestovania geneticky modifikovaných organizmov, ktorou dochádza k transponovaniu príslušnej legislatívy Európskej únie.

4. NOVÝ ZÁKON O OCHRANE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Jedným z najdôležitejších atribútov zdravého podnikateľského prostredia je nepochybne spravodlivá hospodárska súťaž medzi jednotlivými subjektami, ktoré sa na nej zúčastňujú. Správne nastavenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže je kľúčové nielen pre podnikateľské prostredie, ale aj zabezpečenie konkurencie a kvality jednotlivých produktov, ktoré podnikatelia na trh prinášajú.

5. NOVELA ZÁKONA O ŠTÁTNEJ ŠTATISTIKE

Národný štatistický systém Slovenskej republiky prešiel v prvej polovici roka 2021 výraznou legislatívnou úpravou. Národná rada Slovenskej republiky totiž prijala legislatívu, ktorou sa má realizovať projekt „Reformy zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe“. Uvedený projekt reaguje na požiadavky Eurostatu na vytvorenie národnej metodiky, jej následnú štandardizáciu k povinným osobám národného štatistického

systemu, ktorá umožní štandardizovať proces zberu a spracovania štatistických údajov a šírenia štatistických výstupov naprieč všetkými povinnými osobami ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov.

6. NOVINKY V ZÁKONCH V OBLASTI ZDRAVOTNÍCTVA

Situácia okolo pandémie ochorenia COVID-19 sa podľa posledných čísel síce pomaly zlepšuje, netreba však zabudnúť na dôsledky, či otvorené otázky, ktoré táto kríza priniesla. Budú náklady na očkovanie hradené z verejného zdravotného poistenia? Zabezpečí štát „postkovidovú“ liečbu následkov ochorenia? A ako to vlastne bude zo zodpovednosťou za prípadne škody na zdraví v dôsledku povahy podanej očkovacej látky, povolenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky?

NOVINKY V ZÁKONE O POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÁCH

Národná rada Slovenskej republiky priniesla v rámci svojej legislatívnej činnosti v prvej polovici roka 2021 okrem iného aj zmeny v oblasti vyvlastnenia pozemkov pod pozemnými komunikáciami vo verejnom záujme, v oblasti vymedzenia cestného ochranného pásma, či oblasti kolaudačného konania pri líniových stavbách.

Dňa 31. marca 2021 Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. 149/2021 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „cestný zákon“) a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Novelou sa okrem cestného zákona menia a dopĺňajú aj (A) zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a (B) zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správnych poplatkoch“).

→ Prehľad zmien

Novela prináša predovšetkým nasledovné zmeny: (A) umožnenie majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod pozemnými komunikáciami formou vyvlastnenia vo verejnom záujme do 31. decembra 2030, (B) možnosť použiť aj kalibrované meradlo za účelom náležitého vykonania merania rozmerov vozidiel a jazdných súprav, (C) nové vymedzenie cestného ochranného pásma, ktoré bude vznikať mimo zastavaného územia obce, (D) úpravu kolaudačného konania pri líniových stavbách, či (E) úpravu terminológie v oblasti správnych poplatkov a pod.

Prvou zo zmien, ktorú novela do cestného zákona priniesla, je zakotvenie ustanovenia, podľa ktorého sa navrhovanie pozemných komunikácií môže popri platných slovenských technických normách, technických predpisoch a objektívne zistených výsledkoch výskumu a vývoja pre cestnú infraštruktúru vykonávať aj prostredníctvom obdobných technických špecifikácií. Obdobné technické špecifikácie predstavujú súbor

overených expertných poznatkov vedy, techniky a praxe, ktorých cieľom je priniesť optimálne a racionálne riešenia najmä z hľadiska kvality, životnosti a bezpečnosti pozemných komunikácií a vyplývajú predovšetkým z odbornej projekčnej a inžinieringovej činnosti na úseku navrhovania pozemných komunikácií. Ide najmä o katalógové listy, vzorové listy či technicko-kvalitatívne podmienky (ustanovenie § 2 ods. 4 cestného zákona).

→ Definície jednotlivých tried ciest

Novela ďalej prináša zavedenie definícií jednotlivých tried ciest s dôrazom na presné vymedzenie ich dopravného významu v rámci krajiny, ktoré doteraz v ustanoveniach cestného zákona absentovali. Uvedená modifikácia je predmetom úpravy ustanovenia § 4a cestného zákona

(„Cesty I. triedy sú štátne cesty, ktoré majú nadregionálny dopravný význam a vzájomne prepájajú dopravné centrá vyššej úrovne a pripájajú ich k diaľniciam“ (ustanovenie § 4a ods. 1 cestného zákona).

„Cesty II. triedy sú krajské cesty, ktoré majú regionálny dopravný význam a vzájomne prepájajú dopravné centrá nižšej úrovne a pripájajú ich k diaľniciam a cestám I. triedy“ (ustanovenie § 4a ods. 2 cestného zákona).

„Cesty III. triedy sú lokálne cesty, ktoré vzájomne prepájajú ostatné sídelné útvary a pripájajú ich k cestám I. a II. triedy, výnimočne k diaľniciam“ (ustanovenie § 4a ods. 3 cestného zákona)).

Novinkou je ďalej aj vloženie nového ustanovenia § 4c („Cestná sieť a jej usporiadanie“) do cestného zákona. Podľa nového ustanovenia § 4c cestného zákona platí nasledovné.

„Cestnú sieť tvoria diaľnice a cesty“ (ustanovenie § 4c ods. 1 cestného zákona). „Účelné usporiadanie cestnej siete zabezpečuje Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) (A) zaradením novovybudovaných diaľnic, ciest, jestvujúcich miestnych ciest alebo účelových ciest do cestnej siete, a to po zmene ich dopravného charakteru,

(B) pretriedením diaľnic a ciest v závislosti od ich dopravného významu, určenia a technického vybavenia, (C) prečíslovaním diaľnic a ciest, (D) prestaničením diaľnic a ciest vrátane zmeny ich orientácie alebo (E) vyradením diaľnic a ciest z cestnej siete“ (ustanovenia § 4c ods. 2 cestného zákona).

„Cesty, ktoré nie sú potrebné na účelné usporiadanie cestnej siete, môžu sa z tejto siete vyradiť a zaradiť do siete miestnych ciest alebo preradiť medzi účelové cesty alebo zrušiť“ (ustanovenie § 4c ods. 3 cestného zákona). „Ak usporiadanie cestnej siete vyžaduje zmenu vlastníckych vzťahov k pozemnej komunikácii vrátane dotknutého pozemku vo vlastníctve terajšieho vlastníka pozemnej komunikácie (ďalej len „dotknutý pozemok“), ministerstvo vydá rozhodnutie o usporiadaní cestnej siete podľa ustanovenia § 3 ods. 3 písm. d) cestného zákona len na základe zmluvy o budúcej zmluve o prevode vlastníckeho práva k dotknutej pozemnej komunikácii vrátane dotknutého pozemku uzatvorenej medzi terajším vlastníkom a budúcim vlastníkom. Bez rozhodnutia o usporiadaní cestnej siete podľa ustanovenia § 3 ods. 3 písm. d) cestného zákona nie je možné uzavrieť zmluvu o prevode vlastníckeho práva k dotknutej pozemnej komunikácii vrátane dotknutého pozemku na základe zmluvy o budúcej zmluve. Do ukončenia prevodu vlastníckeho práva k dotknutej pozemnej komunikácii vrátane dotknutého pozemku vykonáva všetky práva a povinnosti k tejto pozemnej komunikácii jej terajší správca alebo vlastník; v tomto prípade sa ustanovenie § 3d cestného zákona nepoužije“ (ustanovenie § 4c ods. 4 cestného zákona).

„Ak ministerstvo vydá rozhodnutie o usporiadaní cestnej siete podľa ustanovenia § 3 ods. 3 písm. d) cestného zákona, prevod vlastníckeho práva k pozemnej komunikácii a dotknutému pozemku vo vlastníctve štátu na obec alebo na samosprávne kraje sa môže vykonať bezodplatne; na prevod vlastníckeho práva k pozemnej komunikácii a dotknutému pozemku vo vlastníctve štátu je potrebný súhlas ministerstva. Na základe rozhodnutia ministerstva o usporiadaní cestnej siete podľa ustanovenia § 3 ods. 3 písm. d) cestného zákona môže obec alebo samosprávny kraj ako terajší vlastník previesť bezodplatne pozemnú komunikáciu a dotknutý pozemok so súhlasom zastupiteľstva obce alebo samosprávneho

kraja na budúceho vlastníka“ (ustanovenie § 4c ods. 5 cestného zákona). „Správca dotknutého pozemku vo vlastníctve štátu môže so súhlasom ministerstva uzavrieť zámennú zmluvu, ktorou vymení dotknutý pozemok s obcou alebo samosprávnym krajom za pozemok pod pozemnou komunikáciou vo vlastníctve štátu, ktorý je majetkom obce alebo samosprávneho kraja bez nároku na vydanie rozdielu medzi hodnotami zamieňaných nehnuteľností. Ak takýto pozemok obec alebo samosprávny kraj nemá, so súhlasom ministerstva môže byť dotknutý pozemok vo vlastníctve štátu prevedený bezodplatne na obec alebo samosprávny kraj“ (ustanovenie § 4c ods. 6 cestného zákona).

„Na platnosť zámennej zmluvy alebo zmluvy o prevode majetku štátu podľa ustanovenia § 4c ods. 5 a 6 cestného zákona sa nevyžaduje súhlas podľa osobitného predpisu“ (ustanovenie § 4c ods. 7 cestného zákona). „Dotknutý pozemok vo vlastníctve obce alebo samosprávneho kraja môže terajší vlastník so súhlasom zastupiteľstva obce alebo samosprávneho kraja previesť na budúceho vlastníka bezodplatne alebo výmenou pozemku bez nároku na vydanie rozdielu medzi hodnotami zamieňaných nehnuteľností“ (ustanovenie § 4c ods. 8 cestného zákona).

→ Použitie kalibrovaného meradla

Ďalšou dôležitou zmenou, ktorú novela do cestného zákona prináša je zavedenie možnosti použitia **kalibrovaného meradla** na meranie rozmerov vozidiel a jazdných súprav (ustanovenie § 8b ods. 2 cestného zákona). Povinne kalibrovaným meradlom sa v zmysle ustanovenia § 2 písm. i) zákona č. 157/2018 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o metrológii“) rozumie **meradlo alebo určený výrobok určený na povinnú kalibráciu**. Kalibráciou meradla zas v zmysle ustanovenia § 2 písm. g) zákona o metrológii rozumieme **súbor operácií, ktoré pri definovaných podmienkach určujú vzťah medzi hodnotami indikovanými meradlom alebo meracím systémom alebo hodnotami reprezentovanými materializovanou mierou alebo referenčným materiálom a zodpovedajúcimi hodnotami veličín, ktoré sú realizované etalónom** (meradlom, určeným na realizáciu definície veličiny s ustanovenou

hodnotou veličiny a priradenou neistotou merania, používané ako referencia).

→ Cestné ochranné pásmo

Novela sa dotkla aj vymedzenia **cestného ochranného pásma**. Na základe poznatkov z aplikačnej praxe došlo novelou k upusteniu vymedzenia cestného ochranného pásma prostredníctvom dopravných značiek označujúcich začiatok a koniec obce. Tieto dopravné značky vymedzovali územie, na ktorom platia osobitné pravidlá cestnej premávky o správaní sa v obci (napr. najvyššia dovolená rýchlosť, jazda v jazdných pruhoch, zastavenie a státie vozidla) a pri ich umiestňovaní sa mali brať na zreteľ požiadavky na bezpečnosť cestnej premávky. Vzhľadom na vymedzenie cestného ochranného pásma doterajšou právnou úpravou prostredníctvom týchto značiek dochádzalo v praxi k ich umiestňovaniu bez ohľadu na to, či je to z pohľadu pravidiel cestnej premávky opodstatnené a následne tak dochádzalo k neželanému zániku ochranných pásiem. Berúc na zreteľ uvedenú skutočnosť teda novela vymedzuje cestné ochranné pásmo **mimo zastavaného územia obce** definovaného na základe územnoplánovacej dokumentácie. Pokiaľ obec nemá alebo nie je povinná mať územný plán, ochranné pásmo vznikne mimo reálne existujúceho zastavaného územia obce (ustanovenie § 11 ods. 1 cestného zákona).

Novela prináša aj **novú povinnosť investorov** pri výstavbe pozemnej komunikácie, v rámci ktorej môže dôjsť k potrebe úpravy inej pozemnej komunikácie alebo jej úseku. V uvedenom prípade je investor po novom povinný vybudovať na vlastné náklady pre vlastníka alebo správcu pozemnej komunikácie len vyvolané úpravy priamo dotknutého úseku pozemnej komunikácie. V nadväznosti na uvedené je vhodné uviesť, že na základe praktických skúseností sa tieto vyvolané investície realizujú na základe požiadaviek uplatnených v stavebných konaniach a povinnosť budovať preložky komunikácií vyplýva aj z ustanovení stavebného zákona (ustanovenie § 18 ods. 13 cestného zákona).

Dôležitou zmenou, ktorú novela do cestného zákona priniesla je tiež zavedenie prechodného ustanovenia § 24h cestného zákona.

„Pozemky, ktoré nie sú vo vlastníctve štátu a v správe Slovenskej správy ciest alebo ministerstva, vo vlastníctve Národnej diaľničnej spoločnosti, samosprávneho kraja alebo obce z dôvodu, že dosiaľ nedošlo k ich majetkovoprávnemu usporiadaniu a nachádzajú sa pod diaľnicami, cestami alebo miestnymi cestami v užívaní, **možno vo verejnom záujme vyvlastniť**. Vyvlastňovacie konanie sa začína na návrh príslušného vlastníka diaľnice, cesty alebo miestnej cesty podľa ustanovenia § 3d cestného zákona, pričom návrh na vyvlastnenie práv k takýmto pozemkom môže podať do **31. decembra 2030**“ (ustanovenie § 24h cestného zákona).

Novela prináša do cestného zákona aj nahradenie pojmu „**miestne komunikácie**“ pojmom „**miestne cesty**“ a pojmu „**účelové komunikácie**“ pojmom „**účelové cesty**“ (ustanovenie § 24k cestného zákona).

→ Stavebný zákon

Okrem cestného zákona dochádza novelou aj k zmenám v ustanoveniach **stavebného zákona**, a to v kontexte kolaudačného konania pri líniových stavbách. Doterajšia právna úprava neumožňovala pri líniových stavbách oznamovať začatie kolaudačného konania a doručovať kolaudačné rozhodnutie formou **verejnej vyhlášky**. V prípade líniových stavieb, kedy vo väčšine prípadov vystupuje väčší počet účastníkov konania (rádovo stovky až tisíce), to spôsobovalo značnú administratívnu, technickú a personálnu záťaž pri kolaudácii stavby. Po novom však pri líniových stavbách alebo v odôvodnených prípadoch pri zvlášť rozsiahlych stavbách, stavbách s veľkým počtom účastníkov konania, stavebný úrad oznámi účastníkom konania začatie kolaudačného konania **verejnou vyhláškou najmenej 15 dní** pred ústnym pojednávaním spojeným s miestnym zisťovaním (ustanovenie § 80 ods. 1 stavebného zákona).

→ Zákon o správnych poplatkoch

Novela sa napokon dotkla aj **zákona o správnych poplatkoch**. V nadväznosti na rozšírenie okruhu pozemných komunikácií, na ktorých možno povoliť zvláštne užívanie, sa obci poskytuje možnosť vybrať **správny poplatok za zvláštne užívanie aj**

na verejných účelových cestách, ktoré má obec vo svojom vlastníctve a správe. Zároveň dochádza k úprave možnosti zvýšenia alebo zníženia správneho poplatku stanovením jasných percentuálnych hraníc, čím sa eliminuje prípadná arbitrárnosť správnych orgánov pri vyrubení

výškytohto správneho poplatku (v odôvodnených prípadoch, resp. v závislosti od rozsahu alebo doby užívania).

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. júna 2021.**

ZMENY V OBLASTI PODÁVANIA DAŇOVÝCH PRIZNANÍ, DAŇOVÁ SADZBA PRI PREDAJI RESPIRÁTOROV A ĎALŠIE FINANČNÉ OPATRENIA SMERUJÚCE K ZMIERNENIU DOPADOV PANDÉMIE

Jedným z produktov, ktoré sa v súčasnej situácii stali takmer nedostatkovým tovarom, sa stali práve respirátory FFP2, ktorých nasadenie na dýchacie cesty predstavuje podmienku vstupu do väčšiny interiérových priestorov. Vzhľadom na potrebu zabezpečenia si predmetnej ochrannéj pomôcky sa vynorila otázka zníženia daňovej sadzby pri jej predaji. Novinky sa dotkli aj podávania daňových priznaní, či iných finančných opatrení, zameraných na prekonanie negatívnych dôsledkov pandémie.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **30. marca 2021** zákon č. **115/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **67/2020** Zb. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimoriadnych opatreniach“).

→ Prehľad zmien

Najdôležitejšími, novelou zavedenými, zmenami sú: **(A)** zjednodušenie doručovania oznámení o predĺžení lehoty na podanie daňového priznania daňovými subjektami, **(B)** predĺženie doby uplatňovania nulovej sadzby dane z pridanej hodnoty na osobné ochranné prostriedky, ktoré sú filtračnou tvárovou polomaskou kategórie FFP2 alebo FFFP3, a to do **30. júna 2021**, **(C)** nastavenie dopredaja cigariet, ktoré boli zdanené sadzbou spotrebnej dane do **31. januára 2021**, a to až do vypredania zásob, či **(D)** úprava odkladu úhrady odvodov prevádzkovateľov hazardných hier počas roka **2021**.

Prvou zmenou, ktorú novela priniesla je zakotvenie nového ustanovenia **§ 3a** zákona o mimoriadnych opatreniach. Daňový subjekt, ktorý nie je povinný komunikovať s finančnou správou elektronickými prostriedkami (cez portál FS alebo UPVS), môže po novom **oznámenie o predĺžení lehoty** na podanie daňového priznania, podať aj **iným elektronickým spôsobom, a to e-mailom**. Takéto podanie sa bude

považovať za doručené a nie je potrebné doručiť ho do piatich dní aj v listinnej podobe. Daňový subjekt môže takéto oznámenie vytlačiť, podpísať a následne naskenované alebo odfotené zaslať ako prílohu prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Finančná správa potvrdí doručenie oznámenia (ustanovenie **§ 3a** zákona o mimoriadnych opatreniach).

→ Nulová sadzba dane na respirátor

Ďalšou dôležitou zmenou v zákone o mimoriadnych opatreniach je **predĺženie doby uplatňovania nulovej sadzby dane** na respirátory ktoré sú filtračnou tvárovou polomaskou kategórie FFP2 alebo filtračnou tvárovou polomaskou kategórie FFP3. Doba nulovej sadzby dane na uvedené ochranné prostriedky sa predlžuje do **30. júna 2021** (ustanovenie **§ 24ja** zákona o mimoriadnych opatreniach).

→ Dopredaj cigariet

Zmenou po novom prechádza aj oblasť **dopredaja cigariet**, zdanených sadzbou spotrebnej dane, platnou do **31. januára 2021**, a to až do vypredania zásob. Podľa novej právnej úpravy tak platí nasledovné.

„Ak daňový subjekt predáva, ponúka na predaj alebo skladuje spotrebiteľské balenie cigariet označené kontrolnou známkou podľa osobitného predpisu a z dôvodu negatívnych následkov pandémie takéto spotrebiteľské balenie nepredá do **31. marca 2021**, možno takéto spotrebiteľské balenie predávať, ponúkať na predaj alebo skladovať do vypredania zásob“ (ustanovenie **§ 24ma ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach).

„Ak daňový subjekt predáva spotrebiteľské balenie bezdymového tabakového výrobku označené kontrolnou známkou podľa osobitného predpisu a z

dôvodu negatívnych následkov pandémie takého spotrebiteľské balenie nepredá do **30. apríla 2021**, možno takého spotrebiteľské balenie predávať najneskôr do **30. júna 2021**; po tomto dátume sa takto označené spotrebiteľské balenie bezdymového tabakového výrobku považuje za neoznačené. Daňový subjekt, ktorý nepredal takého spotrebiteľské balenie do **30. júna 2021**, je povinný do **15. júla 2021** oznámiť colnému úradu množstvo takéhoto spotrebiteľského balenia a zároveň v tejto lehote požiadať miestne príslušný colný úrad o jeho zničenie; colný úrad takéto spotrebiteľské balenie bezdymového tabakového výrobku zničí na náklady daňového subjektu a o zničení vyhotoví protokol o zničení“ (ustanovenie **§ 24ma ods. 2** zákona o mimoriadnych opatreniach).

→ **Platenie odvodov prevádzkovateľmi hazardných hier**

Po novom dochádza aj zmene na úseku **platenia odvodov prevádzkovateľmi hazardných hier**. Podľa novelizovanej právnej úpravy dôjde k odkladu platenia odvodov z hazardných hier počas roka **2021** tak, že termíny úhrady odvodov, ktorých splatnosť nastane od účinnosti novely do konca **augusta 2021**, sa posúvajú na koniec **decembra 2021**. Týmto sa najmä pre prevádzkovateľov hazardných hier, ktorí platia paušálne odvody do štátneho rozpočtu, ktorých prvú polovicu musia zaplatiť do **30. apríla 2021** a druhú polovicu do **31. augusta 2021**, dá možnosť ich uhradiť do konca **decembra 2021**. Odklad úhrady odvodov však bude umožnený všetkým prevádzkovateľom hazardných hier za komerčných podmienok, to znamená, že za obdobie odkladu budú povinní zaplatiť úrok podľa Oznámenia Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadzieb. Počas odkladu úhrady odvodu nebude prevádzkovateľ hazardnej hry musieť platiť úrok z omeškania podľa zákona č. **30/2019 Z. z.** o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hazardných hrách“) (pretože ex lege nebude v omeškaní), za obdobie odkladu však bude povinný zaplatiť úrok podľa Oznámenia Komisie o revízii spôsobu stanovenia referenčných a diskontných sadzieb. Novela ďalej zároveň zabezpečí, že doba presahujúca jeden mesiac, počas ktorej je prevádzkovateľ hazardnej hry v omeškaní s úhradou odvodu, a po uplynutí

ktorej mu Úrad pre reguláciu hazardných hier môže siahnuť na finančnú zábezpeku podľa zákona o hazardných hrách, sa začne počítať až od uplynutia lehoty na odklad úhrady odvodu podľa novely, to znamená až od **1. januára 2022** (ustanovenie **§ 30oa** zákona o mimoriadnych opatreniach).

→ **Spoločenstvá vlastníkov bytov a nebytových priestoroch**

Zmeny zákona o mimoriadnych opatreniach sa dotknú aj **spoločenstiev vlastníkov bytov a nebytových priestorov**.

„Počas obdobia pandémie nebude v roku **2021** spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo v nebytovej budove alebo právnická osoba alebo fyzická osoba, s ktorou vlastníci bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo v nebytovej budove uzatvorili zmluvu o výkone správy, v omeškaní s povinnosťou predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome alebo v nebytovej budove (ďalej len „vlastníci“) správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok týkajúcej sa bytového domu alebo nebytovej budovy a vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrad za plnenia rozúčtované na jednotlivé byty a nebytové priestory v bytovom dome alebo v nebytovej budove v lehote podľa osobitného predpisu, ak z dôvodu negatívnych podmienok výkonu správy počas pandémie predložia takúto správu a takéto vyúčtovanie do **31. júla 2021**“ (ustanovenie **§ 36e ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach). „Ustanovením **§ 36e ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach nie sú dotknuté práva a povinnosti vyplývajúce z predloženého vyúčtovania použitia fondu prevádzky, údržby a opráv a úhrad za plnenia“ (ustanovenie **§ 36e ods. 2** zákona o mimoriadnych opatreniach).

Dôvodom prijatia vyššie uvedeného ustanovenia **§ 36e** zákona o mimoriadnych opatreniach je fakt, že v súvislosti s vyhlásením núdzového stavu, zákazom vychádzania a iných dlhotrvajúcich obmedzení v dôsledku šírenia pandémie COVID-19 aj v roku **2021** sa spoločenstvá a správcovia dostávajú do časovej tiesne pri plnení zákonnej povinnosti predložiť ročné vyúčtovanie a správu o činnosti za rok **2020**. Situácia je problematická aj preto, že osoby reálne vykonávajúce správu bytových domov a nebytových budov sú takisto

zasiahnuté ochorením COVID-19, čo komplikuje napr. zabezpečenie odpočtu meradiel spotreby energie a vody. Ani vykonanie odpočtu meradiel samotnými vlastníkami bytov a nebytových priestorov prakticky nerieši dĺžku času nevyhnutného na predloženie ročného vyúčtovania a správy o činnosti, pretože vyvoláva potrebu manuálneho spracovania údajov, teda spracovanie vyúčtovania si vyžiada dlhší čas, ako obvykle. Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. **182/1993 Z. z.** o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“) ukladá spoločenstvám a správcovi povinnosť najneskôr do **31. mája** nasledujúceho roka predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome správu o svojej činnosti a zároveň vykonať vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrad za plnenia rozúčtované na jednotlivé byty a nebytové priestory v dome. Za nesplnenie tejto povinnosti zákon umožňuje vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome sankcionovať správcu neuhradením poplatku za správu. Nesplnenie tejto povinnosti sa považuje takisto za porušenie spotrebiteľskej zmluvy, za ktorú sa pokladá aj zmluva o výkone správy. V súčasnej situácii je možné predpokladanú stratu nároku za platbu považovať za diskriminačné, správcami nezavinené nesplnenie povinnosti spôsobené okolnosťami, ktoré nemôžu ovplyvniť.

→ Hlasovanie vlastníkov bytov a nebytových priestorov

Novinky sa dotknú aj **hlasovania** vlastníkov na schôdzach vlastníkov bytov a nebytových priestorov.

„Počas obdobia pandémie môžu vlastníci svoje hlasovacie právo na schôdzi vlastníkov alebo na písomnom hlasovaní podľa osobitného predpisu uplatniť aj **prostredníctvom prostriedkov informačnej a komunikačnej technológie** (ďalej len „elektronické hlasovanie“). Vlastníci nemôžu splnomocniť iné osoby, aby ich pri elektronickom hlasovaní zastupovali. Výkon hlasovacieho práva elektronickým hlasovaním musí byť vykonaný spôsobom, **(A)** ktorý umožňuje overiť totožnosť a účasť vlastníkov na hlasovaní, **(B)** z ktorého je zrejmé a určitý prejav vôle každého z vlastníkov pri hlasovaní o konkrétnej otázke vylučujúci akúkoľvek zameniteľnosť, **(C)** ktorý zabezpečí ochranu

hlasovania a jeho výsledkov pred neoprávneným zásahom“ (ustanovenie **§ 36f ods. 1** zákona o mimoriadnych opatreniach).

„Osoba, ktorá podľa osobitného predpisu zvolala schôzdu vlastníkov alebo vyhlásila písomné hlasovanie, je povinná **(A)** vykonať všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie riadneho a nerušeného priebehu elektronického hlasovania, **(B)** prijímať hlasy uplatnené elektronickým hlasovaním odo dňa uverejnenia oznámenia o konaní schôdze vlastníkov alebo písomného hlasovania, **(C)** bez zbytočného odkladu potvrdiť prijatie hlasu tomu, kto sa zúčastnil elektronického hlasovania; potvrdenie o zrealizovanom elektronickom hlasovaní sa vykoná rovnakým spôsobom ako elektronické hlasovanie, **(D)** uviesť v zápisnici zo schôdze vlastníkov alebo z písomného hlasovania menovite aj vlastníkov, ktorí hlasovali elektronicky, **(E)** zverejniť zápisnicu pri elektronickom hlasovaní spôsobom v dome obvyklým“ (ustanovenie **§ 36f ods. 2** zákona o mimoriadnych opatreniach).

Osobitná časť dôvodovej správy potrebu prijatia ustanovenia **§ 36f** zákona o mimoriadnych opatreniach odôvodňuje tým, že zákon o vlastníctve bytov umožňuje vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome zúčastňovať sa na správe domu osobnou účasťou na schôdzi vlastníkov alebo na písomnom hlasovaní, ak vlastník nespĺnomocnil inú osobu, aby ho zastupovala. Vzhľadom na skutočnosť, že účasť vlastníkov na schôdzach a na písomnom hlasovaní je z dôvodu pandémie problematická, novela umožňuje vlastníkom okrem priamej účasti na schôdzi vlastníkov alebo na písomnom hlasovaní aj hlasovanie prostredníctvom elektronických prostriedkov. Použitie elektronických prostriedkov nepredstavuje nový osobitný typ hlasovania (novú formu účasti a hlasovania). Ide len o možnosť uľahčiť vlastníkom počas pandémie výkon ich vlastníckych práv aj iným spôsobom, než osobnou účasťou. Za elektronické prostriedky možno považovať také technické prostriedky na prenos obrazu a zvuku zo schôdze vlastníkov v reálnom čase, ktoré umožňujú obojsmernú komunikáciu, ako aj iné prostriedky informačnej a komunikačnej technológie, umožňujúce individualizovaný prejav vôle, napríklad elektronická pošta alebo iný komunikačný program, ktorý identifikuje vlastníka nezameniteľným spôsobom, napríklad pridelením identifikátora správcovi alebo spoločenstvom. Z

dôvodu zachovania právnej istoty je potrebné aspoň rámcovo ustanoviť podmienky, ktoré musí elektronický prostriedok spĺňať a umožniť, napr. overenie totožnosti a účasti vlastníka (autenticita), špecifikáciu prejavu vôle (hlasu), ochranu hlasovania a jeho výsledkov pred zneužitím. Vzhľadom na individuálny prístup k technickým prostriedkom pri elektronickom hlasovaní nebude možné zabezpečiť zastupovanie vlastníka bytu alebo nebytového priestoru. Elektronické hlasovanie má umožniť priamy prejav vôle vlastníka, pretože z dôvodu protiepidemických opatrení nie je vhodné združovanie občanov na schôdzi vlastníkov alebo na písomnom hlasovaní. Za riadny a nerušený priebeh elektronického hlasovania zodpovedá spoločenstvo, správca alebo vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome, ktorí zvolali schôdzu vlastníkov alebo vyhlásili

písomné hlasovanie. V zápisnici zo schôdze vlastníkov alebo z písomného hlasovania musia byť osobitne uvedení vlastníci, ktorí hlasovali elektronicky, aby bolo zrejmé, ktorí vlastníci uplatnili svoj hlas elektronicky nielen z dôvodu kontroly priebehu hlasovania zo strany vlastníkov, ale aj z dôvodu prípadného uplatnenia práva prehlasovaného vlastníka na súde.

Novela nadobudla účinnosť dňom vyhlásenia, teda **31. marca 2021.**

NOVINKY V OBLASTI GENETICKY MODIFIKOVANÝCH ORGANIZMOV

Slovenská legislatíva priniesla za posledné obdobie okrem iného aj novelu, týkajúcu sa osobitej oblasti spoločenskej činnosti. Je to práve novela právnych predpisov v oblasti pestovania geneticky modifikovaných organizmov, ktorou dochádza k transponovaniu príslušnej legislatívy Európskej únie.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **31. marca 2021** zákon č. **140/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **151/2002** Z. z. o používaní genetických technológií a geneticky modifikovaných organizmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o geneticky modifikovaných organizmoch“) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **184/2006** Z. z. o pestovaní geneticky modifikovaných rastlín v poľnohospodárskej výrobe v znení zákona č. **78/2008** Z. z. (ďalej len „zákon o geneticky modifikovaných rastlinách“).

Podstatou novely je transponovanie smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) **2015/412** z **11. marca 2015**, ktorou sa mení smernica **2001/18/ES** (ďalej len „smernica (EÚ) 2015/412“), pokiaľ ide o možnosť členských štátov obmedziť alebo zakázať pestovanie geneticky modifikovaných organizmov na ich území.

Preberaná smernica (EÚ) **2015/412** obsahuje dva postupy obmedzenia alebo zákazu, a to prvý formálny časovo obmedzený postup **vo fáze rozhodovania o vydaní súhlasu na úrovni Európskej únie** po štádiu vydania hodnotiacej správy alebo stanoviska Európskym úradom pre bezpečnosť potravín, kedy môže Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky požiadať žiadateľa prostredníctvom Komisie pre biologickú bezpečnosť o vydanie súhlasu na uvedenie na trh konkrétneho geneticky modifikovaného organizmu na účely pestovania a o úpravu geografického rozsahu jeho žiadosti a vyňatie územia Slovenskej republiky.

Druhý postup na obmedzenie alebo zákaz pestovania sa vzťahuje na **už povolený geneticky modifikovaný organizmus na účel pestovania**, ktorý musí byť odôvodnený, primeraný a

nediskriminačný a založený na závažných dôvodoch súvisiacich s cieľmi politiky životného prostredia, územným plánovaním, využívaním pôdy, sociálno-ekonomickými vplyvmi, dôvodmi predchádzania prítomnosti geneticky modifikovaného materiálu v iných produktoch bez toho, aby boli dotknuté opatrenia koexistencie, cieľmi poľnohospodárskej politiky a verejnou politikou. Opatrenia založené na základe dôvodov verejnej politiky nemôžu byť použité samostatne a musia byť prijaté aj na základe iných vymenovaných dôvodov a opatrenia nesmú byť v žiadnom prípade v rozpore s posúdením environmentálnych rizík.

Ďalej prinášame prehľad najdôležitejších zmien, ktoré novela do zákona o geneticky modifikovaných organizmoch a zákona o geneticky modifikovaných rastlinách priniesla.

Novelou dochádza k **vypusteniu pravidelnej účasti na odbornom vzdelávaní ako podmienky odbornej kvalifikácie vedúceho projektu**. Po novom tak podmienkou odbornej kvalifikácie vedúceho projektu ostáva už len vysokoškolské vzdelanie príslušného smeru a najmenej trojročná prax v genetickom inžinierstve a moderných biotechnológiách (ustanovenie **§ 9 ods. 7** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch).

Zmenami prešlo aj ustanovenie **§ 22** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch. Pôvodný názov predmetného ustanovenia **§ 22** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch sa mení z **„Povinnosti používateľa po uvedení výrobku na trh“** na **„Povinnosti používateľa pri uvádzaní výrobku na trh“** nakoľko niektoré povinnosti sa vzťahujú na používateľa **už v čase podania žiadosti**. Pre lepšiu zrozumiteľnosť uvádzame, že v zmysle ustanovenia **§ 9 ods. 1** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch **používateľom chápeme právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá používa genetické technológie a geneticky modifikované organizmy a geneticky modifikované mikroorganizmy**; nie je ním konečný spotrebiteľ výrobkov uvedených na trh.

Po novom sa povinnosti používateľa rozširujú o **(A)** povinnosť „bezodkladne prijať opatrenia potrebné na ochranu ľudského zdravia a životného

prostredia, ak sa sprístupnili nové informácie o rizikách geneticky modifikovaných organizmov pre ľudské zdravie alebo pre životné prostredie po udelení súhlasu na uvedenie výrobku na trh“ (ustanovenie **§ 22 ods. 2 písm. f)** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch) a **(B)** povinnosť používateľa „preveriť informácie, ktoré uviedol v žiadosti na uvedenie výrobku na trh a upovedomiť Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“); na obsah upovedomenia sa primerane vzťahuje ustanovenie **§ 19 ods. 3** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch“ (ustanovenie **§ 22 ods. 2 písm. g)** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch).

→ Konanie o vydanie súhlasu na činnosti v uzavretých priestoroch

Novinkou je aj **možnosť prerušiť konanie o vydanie súhlasu** na činnosti v uzavretých priestoroch. Ministerstvo je podľa ustanovenia **§ 33 ods. 4 písm. b)** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch povinné zverejňovať v internetovej sieti údaje o podanej žiadosti s výzvou na podávanie pripomienok. Prijatím nového ustanovenia **§ 33 ods. 6 písm. a)** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch bol transponovaný článok **12 smernice 2009/41/ES** o používaní geneticky modifikovaných mikroorganizmov v uzavretých priestoroch (ďalej len „smernica 2009/41/ES“) (predtým článok **13 smernice 90/219/EHS**), ktorý upravuje možnosť prekonzultovania aspektov navrhovaného používania v uzavretých priestoroch s verejnosťou podľa úvahy správneho orgánu v jednotlivých konaniach, avšak tento článok bol transponovaný ako povinnosť v každom konaní a zákon zvolil formu konzultácií zverejnením výzvy na podávanie pripomienok. V prípade konzultácií s verejnosťou článok **10 ods. 4 písm. b)** smernice **2009/41/ES** ustanovuje prerušenie plynutia lehoty na vydanie rozhodnutia. Zákon č. **71/1967 Zb.** o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), ktorý sa na konania podľa týchto ustanovení vzťahuje subsidiárne, neobsahuje ustanovenia, ktoré by boli aplikovateľné na predmetnú situáciu a možnosť prerušenia konania počas plynutia lehoty na podávanie pripomienok je nevyhnutné upraviť osobitne transponovaním ustanovenia smernice

2009/41/ES (ustanovenie **§ 33 ods. 6 písm. a)** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch).

Keďže chýbalo osobitné ustanovenie o prerušení plynutia lehoty pri uvedených procesných úkonoch, ministerstvo sa pri ich vykonávaní (vyžiadaní informácií, ktoré sú dôležité na posúdenie žiadosti pre experta alebo členov Komisie pre biologickú bezpečnosť, ktorí sú poradným orgánom a poskytujú odborné podklady) doteraz opieralo o ustanovenie **§ 29** správneho poriadku, ktorý sa na konanie podľa ustanovenia **§ 33** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch vzťahuje subsidiárne. Keďže ide o osobitné konanie, je účelné transponovať príslušné ustanovenie smernice **2009/41/ES**. V prípade, ak by na posúdenie obsahu konkrétnej žiadosti bolo nevyhnutné vyžiadať údaje nad rámec predpísaných náležitostí žiadosti, tento procesný úkon ministerstva by presahoval rámec oprávnenia správneho orgánu podľa ustanovenia **§ 19 ods. 3** správneho poriadku a oprávnenia prerušiť konanie podľa ustanovenia **§ 29** správneho poriadku. Z tohto dôvodu bolo potrebné osobitne upraviť možnosť prerušenia konania počas plynutia lehoty na splnenie požiadavky (ustanovenie **§ 33 ods. 6 písm. b)** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch). Novelou ďalej dochádza k doplneniu ustanovenia **§ 34** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch o **nový odsek 6**, čím sa transponuje článok **6 ods. 7 smernice 2001/18/ES** o zámernom uvoľnení geneticky modifikovaných organizmov do životného prostredia (ďalej len „smernica 2001/18/ES“), ktorý oprávňuje správny orgán požadovať od žiadateľa aj ďalšie informácie potrebné pre odborné posúdenie žiadosti. Je to oprávnenie požadovať informácie nad rámec predpísaných náležitostí žiadosti, čo znamená, že ide nad rámec oprávnenia správneho orgánu podľa ustanovenia **§ 19 ods. 3** správneho poriadku. Môže ísť napríklad o informácie, ktoré sú dôležité pre experta alebo členov Komisie pre biologickú bezpečnosť, ktorí sú poradným orgánom a poskytujú odborné podklady. S touto situáciou sa členské štáty Európskej únie stretávajú veľmi často pri žiadostiach, ktoré sa týkajú klinického skúšania liekov s obsahom geneticky modifikovaného materiálu, keď náležitosti žiadosti predpísané smernicou **2001/18/ES** nedokážu pokryť všetky aspekty potrebné na posúdenie environmentálneho rizika a žiadateľ nemá k dispozícii údaje predpísané smernicou **2001/18/ES** vzhľadom na charakter predmetu žiadosti. S požadovaním doplnenia informácií súvisí možnosť prerušenia

konania (prerušenie plynutia lehoty na vydanie rozhodnutia) počas plynutia lehoty na splnenie požiadavky tak, ako je ustanovené v článku **6 ods. 6 písm. a)** smernice **2001/18/ES** (ustanovenie **§ 34 ods. 6** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch).

→ Splnomocňovacie ustanovenie

Ďalšou zmenou, ktorú novela do zákona o geneticky modifikovaných organizmoch prináša, je splnomocňovacie ustanovenie **§ 39** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch. V porovnaní s doterajším znením zákona o geneticky modifikovaných organizmoch sa **vypúšťa splnomocnenie pre ministerstvo ustanoviť podrobnosti o odbornej kvalifikácii vedúcich projektov a ich odbornom vzdelávaní z dôvodu vypustenia odborného vzdelávania ako podmienky odbornej kvalifikácie**. Upravuje sa **nová postupnosť** ďalších splnomocnení pri zohľadnení významu posudzovania rizika, ktoré sa kladie na prvé miesto a nové poradie sa zhoduje s ustanovením **§ 1 ods. 1** vyhlášky č. **274/2019 Z. z.**, ktorou sa vykonáva zákon o geneticky modifikovaných organizmoch (ustanovenie **§ 39** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch).

→ Zákon o geneticky modifikovaných rastlinách

Novela sa okrem zákona o geneticky modifikovaných organizmoch dotkla aj **zákona o geneticky modifikovaných rastlinách**, v ktorom dochádza napríklad k úprave **povinnosti pestovateľa oznámiť zámer pestovania** modifikovanej rastliny s podmienkou, že môže ísť iba o takú modifikovanú rastlinu, ktorá síce bola povolená podľa ustanovenia **§ 21** zákona o geneticky modifikovaných organizmoch, ale nebolo obmedzené alebo zakázané jej pestovanie nariadením vlády Slovenskej republiky vydaným v postupe podľa ustanovenia **§ 8a ods. 1** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách (ustanovenie **§ 3 ods. 1** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách).

Novela ďalej v zákone o geneticky modifikovaných rastlinách ustanovuje spôsob určenia obdobia, počas ktorého sa musia subjekty v Slovenskej republike zdržať pestovania príslušných geneticky

modifikovaných organizmov, na ktoré sa vzťahuje oznámenie využitia obmedzenia alebo zákazu ustanovenia **§ 8a ods. 1** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách. Toto obdobie sa určuje a zabezpečuje tým, že Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ďalej len „kontrolný ústav“) nezapíše daného žiadateľa do evidencie pestovateľov, resp. nezapíše zmenu v evidencii spočívajúcu v zmene údajov o pestovanej modifikovanej rastline počas ustanoveného obdobia **75 dní** (ustanovenie **§ 3 ods. 3** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách).

Novela upravuje aj prípady využitia obmedzenia alebo zákazu **už autorizovaného geneticky modifikovaného organizmu**. V uvedených situáciách sa ustanovuje administratívny postup kontrolného ústavu pre vydávanie dokladov o zapísaní do evidencie pestovateľov modifikovaných rastlín a súvisiace vedenie evidencie. Na toto konanie sa nevzťahuje správny poriadok, keďže podľa ustanovenia **§ 14** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách sa správnym poriadkom spravuje len konanie o vyradení z evidencie pestovateľov podľa ustanovenia **§ 3 ods. 7** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách. V záujme právnej istoty dotknutých pestovateľov sa ustanovuje, že tieto úpravy v evidencii pestovateľov sa môžu uskutočniť až päť pracovných dní po skončení hospodárskeho roka, v ktorom nadobudlo účinnosť nariadenie vlády Slovenskej republiky vydané podľa ustanovenia **§ 8a ods. 1** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách, upravujúce geneticky modifikované rastliny, ktorých sa týka zákaz alebo obmedzenie pestovania (ustanovenie **§ 3 ods. 8** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách).

Jednou z posledných zmien, ktoré novela do zákona o geneticky modifikovaných rastlinách priniesla, je úprava **možnosti vlády Slovenskej republiky nariadením určiť modifikované rastliny, ktorých pestovanie je obmedzené alebo zakázané**. Vláda Slovenskej republiky tak môže ustanoviť modifikované rastliny, ktorých pestovanie je obmedzené alebo zakázané, a to na časti územia Slovenskej republiky alebo na celom jej území, počnúc uplynutím hospodárskeho roka, v ktorom sa toto nariadenie vlády Slovenskej republiky vydá. Toto obmedzenie alebo zákaz možno vydať len z dôvodov uvedených v ustanovení **§ 8a ods. 1** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách, pričom tieto dôvody možno uplatniť

samostatne alebo v kombinácií. Dôvody nie sú bližšie konkretizované, keďže ich potenciálne uplatnenie závisí od konkrétnych okolností časti alebo celého územia Slovenskej republiky, na ktorom sa budú uplatňovať. Dôvodmi sú napríklad ciele **politiky životného prostredia, územné plánovanie, využívanie pôdy, verejná politika...** V záujme právnej istoty dotknutých pestovateľov sa ustanovuje, že toto nariadenie vlády Slovenskej republiky môže nadobudnúť účinnosť najneskôr tri

mesiace pred skončením hospodárskeho roka týkajúceho sa tej geneticky modifikovanej rastliny, ktorej sa týka zákaz alebo obmedzenie pestovania (ustanovenie **§ 8a** zákona o geneticky modifikovaných rastlinách).

Novela nadobudla účinnosť dňom vyhlásenia, teda dňa **21. apríla 2021**.

NOVÝ ZÁKON O OCHRANE HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Jedným z najdôležitejších atribútov zdravého podnikateľského prostredia je nepochybne spravodlivá hospodárska súťaž medzi jednotlivými subjektami, ktoré sa na nej zúčastňujú. Správne nastavenie pravidiel ochrany hospodárskej súťaže je kľúčové nielen pre podnikateľské prostredie, ale aj zabezpečenie konkurencie a kvality jednotlivých produktov, ktoré podnikatelia na trh prinášajú.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **01. apríla 2021** zákon o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane hospodárskej súťaže“). Na úvod je potrebné uviesť, že zákonom o ochrane hospodárskej súťaže sa okrem iného ruší pôvodný zákon č. **136/2001** Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. **347/1990** Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 136/2001 Z. z.“).

→ Transpozícia právnych aktov Európskej únie

Prijatím zákona o ochrane hospodárskej súťaže dochádza k transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady **(EÚ) 2019/1 z 11. decembra 2018** o posilnení právomocí orgánov na ochranu hospodárskej súťaže v členských štátoch na účely účinnejšieho presadzovania práva a o zabezpečení riadneho fungovania vnútorného trhu (ďalej len „smernica (EÚ) 2019/1“). Doteraz platný zákon č. **136/2001** Z. z. už obsahoval právnu úpravu do veľkej miery harmonizovanú s európskou právnou úpravou, judikatúrou a európskou rozhodovacou praxou. Už podľa doterajšej právnej úpravy totiž Protimonopolný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) posudzoval protisúťažné konania - zneužívanie dominantného postavenia a dohody obmedzujúce súťaž, a tiež posudzoval koncentrácie v súlade so štandardom nastaveným na úrovni Európskej únie. Keďže sa však zmeny, ktoré prináša nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže, dotýkajú viacerých oblastí, javilo sa z hľadiska prehľadnosti právnej úpravy ako vhodné

predložiť do legislatívneho procesu nový návrh zákona.

Cieľom samotných súťažných pravidiel v rámci hospodárskej súťaže je poskytnúť každému lepšiu kvalitu výrobkov a služieb, za nižšie ceny, prostredníctvom zabezpečenia toho, aby podnikatelia medzi sebou súperili len s využitím vlastných zásluh, bez zneužitia svojho postavenia na trhu alebo účasťou na dohodách obmedzujúcich hospodársku súťaž. Najjednoduchším spôsobom, ako môže podnikateľ získať väčšinový trhovú podiel na konkurencieschopnom trhu, je ponúknuť lepšiu cenu ako iní konkurenti. To je výhodou nielen pre spotrebiteľov; väčšia kúpyschopnosť obyvateľov podporuje produkciu, čo vo všeobecnosti povzbudzuje ekonomiku.

Z dôvodu obsahovej rozsiahlosti vlastného textu a veľkého množstva jednotlivých ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže bude tento príspevok zameraný na všeobecný prehľad účelu prijatia zákona o ochrane hospodárskej súťaže a najdôležitejších zmien, ktoré do právneho poriadku Slovenskej republiky prináša. Odkazujeme tiež na samotný text nového zákona o ochrane hospodárskej súťaže a dôvodovú správu k nemu, ktoré sú dostupné na webovom sídle Národnej rady Slovenskej republiky.

Z hľadiska transpozície právnych aktov Európskej únie je dôležité spomenúť, že členské štáty Európskej únie majú povinnosť aplikovať čl. **101 a 102** Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej ako „ZFEÚ“) všade tam, kde protisúťažné konanie má vplyv na obchod medzi členskými štátmi. Spolupráca úradu s Európskou komisiou (a príslušnými orgánmi iných členských štátov) sa vyžaduje aj podľa nariadenia Rady **(ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002** o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch **81 a 82** Zmluvy v platnom znení (ďalej len „nariadenie (ES) č. 1/2003 v platnom znení“). Zároveň úrad vykonáva svoje právomoci v rámci Európskej siete hospodárskej súťaže (European Competition Network - ECN), v ktorej sa uplatňujú okrem iného pravidlá o alokácii a realokácii prípadov pri posudzovaní protisúťažných prípadov v Európskej únii. Rovnaké pravidlá pre postup členských štátov

pri posudzovaní protisúťažných konaní v Európskej únii a spolupráca príslušných orgánov sú preto nevyhnutné. Je teda potrebné, aby úrad disponoval podobnými právomocami ako Európska komisia a príslušné orgány jednotlivých členských štátov, a aby bol stanovený dostatočný právny rámec pre spoluprácu medzi týmito orgánmi. Zároveň, aj nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách) (ďalej len „nariadenie (ES) č. 139/2004“) obsahuje okrem iného spoločné pravidlá upravujúce postupovanie koncentrácií z Európskej komisie na členské štáty a z členských štátov na Európsku komisiu. Včasný záchytenie problematických koncentrácií umožňuje predchádzať neskorším súťažným problémom, ktoré by mohli na trhu vzniknúť a teda efektívne posudzovanie koncentrácií úradom má jednoznačne pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie. Dostatočný právny rámec umožňujúci takéto posúdenie koncentrácií v konečnom dôsledku šetrí aj verejné zdroje, keďže tieto sa neskôr nevykladajú na prešetrovanie a postihovanie protiprávných konaní. Z týchto dôvodov sú žiadané a nevyhnutné, aj pravidlá pre efektívne záchytenie a posudzovanie koncentrácií.

→ Zmeny, ktoré novela prináša

Z hľadiska zmien, ktoré nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže oproti zákonu č. 136/2001 Z. z. prináša je potrebné spomenúť predovšetkým nasledovné.

(1) Oproti doterajšej právnej úprave po novom dochádza k výraznej zmene, keď sa význam pojmu „podnikateľ“ podľa znenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže obsahovo harmonizuje s pojmom „podnik“ (z ang. „undertaking“) podľa európskej judikatúry a legislatívy. Harmonizáciu národných právnych úprav v otázke konceptu podniku si vyžaduje smernica (EÚ) 2019/1, ale aj potreba zjednotenia pojmov a eurokonformného výkladu zodpovednostných inštitútov v Európskej únii. Podľa doterajšieho znenia zákona č. 136/2001 Z. z. sa za podnikateľa považoval každý ekonomicky nezávislý subjekt s právnou subjektivitou, ktorý sa zúčastňoval hospodárskej súťaže, bez ohľadu na povahu činnosti, ktorú vykonával. **Pojem podnikateľa podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže už nebude naviazaný na**

právnou subjektivitu, ale v popredí bude, v súlade s európskou judikatúrou, „funkčná stránka“ tohto pojmu. Na uvedené potom nadväzujú ďalšie zmeny v zákone o ochrane hospodárskej súťaže v porovnaní s právnou úpravou zákona č. 136/2001 Z. z., a to najmä zmeny týkajúce sa ukladania pokút (možnosť ustanoviť ako spoločne a nerozdielne zodpovedné za protiprávne konanie viaceré spoločnosti v rámci jedného podnikateľa, prechod zodpovednosti za protiprávne konanie, úprava zodpovednosti združení a ich členov za zaplatenie pokút).

(2) Zmeny v oblasti kontroly koncentrácií sa týkajú len čiastočnej úpravy ustanovení upravujúcich notifikačné kritériá, t. j. kritériá, pri splnení ktorých majú podnikatelia povinnosť oznámiť koncentráciu úradu. Konkrétne dochádza k vypusteniu existujúceho osobitného notifikačného kritéria, ktoré sa uplatňovalo v prípade vytvorenia spoločných podnikov. Uvedené umožňuje eliminovať prípady, kedy dochádzalo k formálnemu posúdeniu koncentrácie aj v prípadoch tzv. extrateritoriálnych spoločných podnikov, ktoré neboli aktívne na území Slovenskej republiky.

(3) Po novom zákon o ochrane hospodárskej súťaže tiež zavádza nové inštitúty v podobe právomoci úradu uložiť dočasné opatrenia (podľa doterajšej právnej úpravy bol inštitút predbežných opatrení zakotvený iba v zákone č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), pričom zákon o ochrane hospodárskej súťaže po novom dopĺňa príslušné ustanovenia správneho poriadku; osobitne zákon o ochrane hospodárskej súťaže upravuje dočasné opatrenia pre oblasť koncentrácií a dočasné opatrenia v prípade podozrenia z porušenia zákazu dohody obmedzujúcej súťaž alebo zneužitia dominantného postavenia), **opatrenia podľa ustanovenia § 32 zákona o ochrane hospodárskej súťaže.** Predmetné inštitúty si vyžaduje transpozícia smernice (EÚ) 2019/1. V tejto súvislosti dochádza aj k zmene a doplneniu zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov, keďže členské štáty musia zabezpečiť prieskum rozhodnutí, ktorými sa ukladajú dočasné opatrenia v skrátенých lehotách. Cieľom dočasných opatrení v oblasti kontroly koncentrácií je rýchlo a efektívne riešiť situácie, kedy došlo k protiprávnemu vykonávaniu práv a povinností vyplývajúcich z koncentrácie, a to jednak pred

vydaním rozhodnutia vo veci posúdenia koncentrácie alebo potom, čo bolo rozhodnutie o zákaze koncentrácie alebo uložená podmienka podnikateľom nerešpektované. Dočasné opatrenia v prípade podozrenia z porušenia zákazu dohody obmedzujúcej súťaž a zneužitia dominantného postavenia sú prostriedkom na zabezpečenie účelu správneho konania vedeného na úrade, a to tak, aby v dôsledku porušenia, ktoré je predmetom prešetrovania na úrade, nedošlo ešte pred vydaním rozhodnutia vo veci samej k závažnému a nenapraviteľnému narušeniu hospodárskej súťaže.

(4) Ustanovenie § 32 zákona o ochrane hospodárskej súťaže zavádza do slovenskej právnej úpravy nový inštitút. Úrad v prípade zistenia porušenia ustanovení zákona môže od podnikateľa vyžadovať ukončenie zneužívania dominantného postavenia alebo dohody obmedzujúcej súťaže. Na uvedený účel môže úrad uložiť akékoľvek opatrenia podľa ustanovenia § 32 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ktoré sú primerané vzhľadom na páchané porušenie a nevyhnutné na účinnú nápravu súťažných podmienok na trhu. Úrad pri výbere medzi rovnako účinnými nápravnými opatreniami zvolí nápravné opatrenie, ktoré je pre podnikateľa menej zaťažujúce.

(5) Z hľadiska vymedzenia právomoci úradu neprináša zákon o ochrane hospodárskej súťaže oproti pôvodnej právnej úprave výrazné zmeny. Po novom dochádza k spresneniu doterajších právomocí, avšak zároveň v súvislosti s ďalšími zmenami, ako aj s potrebou transpozície ustanovení smernice (EÚ) 2019/1, boli do zákona o ochrane hospodárskej súťaže zaradené i niektoré nové právomoci úradu, napríklad doplnenie právomoci zabezpečiť výmenu informácií na žiadosť orgánu hospodárskej súťaže iného členského štátu Európskej únie v súlade s čl. 12 nariadenia (ES) č. 1/2003 v platnom znení. Pre právomoci úradu, ako je právo vyžadovať informácie a podklady, dočasné opatrenia, opatrenia podľa ustanovenia § 32 zákona o ochrane hospodárskej súťaže a pod. sa vzťahuje princíp proporcionality zásahov orgánov verejnej moci. Tak ako doposiaľ teda platí, že aplikácia týchto právomocí sleduje aj ich primeranosť.

(6) Zmenám sa nevyhol ani inštitút ústneho vysvetlenia. Práve transpozíciou smernice (EÚ) 2019/1 do právneho poriadku Slovenskej republiky

sa tiež čiastočne mení inštitút podania ústneho vysvetlenia, ktorý predstavuje právomoc úradu požadovať od podnikateľov, právnických osôb a fyzických osôb ústne vysvetlenie. Inštitút podania ústneho vysvetlenia odráža nevyhnutnosť, aby úrad disponoval právomocou požadovať ústne vysvetlenie od ktoréhokoľvek subjektu, ktorý môže mať vedomosť o úradom prešetrovanej veci alebo veci, ktorá je predmetom správneho konania, keďže možnosť podania ústneho vysvetlenia tak, ako doposiaľ, nie je obmedzená na fázu prešetrovania alebo správneho konania. V prípade podnikateľov a právnických osôb sa bude jednať o zamestnancov týchto subjektov, v prípade fyzických osôb podá táto osoba ústne vysvetlenie vo vlastnom mene.

(7) Ďalšou novinkou sú ustanovenia, upravujúce priebeh konania pred úradom zároveň vymedzujúce, že účastníkom konania môže byť aj ekonomický nástupca podnikateľa, t. j. osoba, ktorá sa formálne nedopustila protiprávneho konania, ale ktorá je súčasťou podnikateľa, ktorý pokračuje v hospodárskej činnosti svojho predchodcu v prípade, že tento prestal právne alebo fakticky vykonávať hospodársku činnosť. Uvedená úprava reflektuje jeden z konceptov, ktorého aplikácia je nevyhnutná pre efektívne uplatnenie konceptu podniku v súlade s európskou judikatúrou.

(8) Zákon o ochrane hospodárskej súťaže ďalej upravuje postup ukladania pokuty združeniu podnikateľov za správny delikt, ktorý sa týka činnosti jeho členov a mechanizmus zabezpečujúci zaplatenie plnej sumy uloženej pokuty v prípade, ak združenie podnikateľov nie je schopné pokutu zaplatiť. Uvedené zmeny sú navrhnuté z dôvodu potreby transpozície ustanovení smernice (EÚ) 2019/1. Cieľom predmetných ustanovení je zabezpečiť dostatočne efektívne a odstrašujúce ukladanie pokút združeniu podnikateľov, keďže podľa doterajšieho znenia právnej úpravy, pri pokutovaní združenia podnikateľov bolo potrebné vychádzať výhradne z obratu samotného združenia, čo nemuselo reflektovať skutočnú závažnosť protiprávneho konania.

(9) Novým inštitútom, ktorý zákon o ochrane hospodárskej súťaže prináša, je tiež inštitút penále, slúžiaci na zabezpečenie riadneho a včasného splnenia zabezpečenej povinnosti a v

prípade, že k splneniu povinnosti riadne a včas nedôjde, pôsobiaci na povinný subjekt - podnikateľa tak, aby v čo najkratšom čase zjednal nápravu a zabezpečenú povinnosť splnil.

(10) Z pohľadu programu zhovievavosti, ustanovenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže reflektujú zmeny, ktoré vyžaduje transpozícia smernice (EÚ) 2019/1. Oproti zákonu č. 136/2001 Z. z. sa do znenia nového zákona o ochrane hospodárskej súťaže napríklad zavádza povinnosť žiadateľa o program zhovievavosti explicitne priznať svoju účasť na dohode obmedzujúcej súťaž (doteraz bola táto povinnosť upravená v rámci všeobecne záväzného právneho predpisu vydávaného úradom). V zákone o ochrane hospodárskej súťaže boli tiež oproti doterajšej právnej úprave podrobnejšie špecifikované ďalšie podmienky účasti na programe zhovievavosti.

(11) Zákon o ochrane hospodárskej súťaže obsahuje tiež osobitnú časť týkajúcu sa medzinárodnej spolupráce s príslušnými orgánmi

iných členských štátov, čím dochádza k transpozícii ustanovení smernice (EÚ) 2019/1. Predmetná časť jednak bližšie upravuje právomoc úradu poskytnúť pomoc pri oznámení/doručení dokumentov účastníkom konania úradu členského štátu a jednak základný právny rámec vzájomnej pomoci pri zabezpečení výkonu právoplatných rozhodnutí, ktorými bola uložená pokuta alebo penále. Uvedené zabezpečí, že rozhodnutia úradu budú vymáhateľné aj v iných členských štátoch, čo je mimoriadne dôležité, keďže v minulosti nastali prípady, keď pokutované spoločnosti prestali po vydaní rozhodnutia a jeho potvrdení súdom v súdnom prieskume, pôsobiť na trhu v Slovenskej republike a bolo preto zložité vymôcť uložené pokuty, pokiaľ tieto spoločnosti nemali majetok na území Slovenskej republiky.

→ Účinnosť novely

Zákon o ochrane hospodárskej súťaže nadobúda účinnosť dňa **01. mája 2021.**

NOVELA ZÁKONA O ŠTÁTNEJ ŠTATISTIKE

Národný štatistický systém Slovenskej republiky prešiel v prvej polovici roka 2021 výraznou legislatívnou úpravou. Národná rada Slovenskej republiky totiž prijala legislatívu, ktorou sa má realizovať projekt „Reformy zberu a spracovania štatistických údajov vo verejnej správe“. Uvedený projekt reaguje na požiadavky Eurostatu na vytvorenie národnej metodiky, jej následnú štandardizáciu k povinným osobám národného štatistického systému, ktorá umožní štandardizovať proces zberu a spracovania štatistických údajov a šírenia štatistických výstupov naprieč všetkými povinnými osobami ako aj ochranu a bezpečnosť zbieraných a spracúvaných údajov.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **01. apríla 2021** zákon č. **144/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **540/2001** Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej štatistike“).

→ Prehľad zmien

Zmeny, ktoré novela do zákona o štátnej štatistike prináša, možno rozdeliť do nasledovných oblastí: **(A) komplexná definícia základných princípov štátnej štatistiky**, so zahrnutím princípu kvality štátnej štatistiky a ustanovení explicitnej povinnosti ich dodržiavať, **(B) úprava osobnej pôsobnosti zákona**, pokiaľ ide o vymedzenie subjektov, ktoré vykonávajú štátnu štatistiku, **(C) úprava úloh Štatistického úradu Slovenskej republiky** (ďalej len „štatistický úrad“), s ustanovením nových úloh v oblastiach koordinácie, monitoringu dodržiavania princípov štátnej štatistiky a pravidelné hodnotenie kvality štatistik a vypracúvanie súhrnnej hodnotiacej správy, **(D) zmeny súvisiace s výstupmi projektu Reformy zberu a spracovania údajov štatistických údajov vo verejnej správe**, **(E) úprava dôverných štatistických údajov** v zhode s nariadením Európskeho parlamentu a Rady **(ES) č. 223/2009 z 11. marca 2009** o európskej štatistike a o zrušení nariadenia (ES, Euratom) č. **1101/2008** o prenose dôverných štatistických údajov Štatistickému úradu Európskych spoločenstiev (ďalej len

„nariadenie (ES) č. **223/2009**“), nariadenia Rady (ES) č. **322/97** o štatistike Spoločenstva a rozhodnutia Rady **89/382/EHS**, Euratom o založení Výboru pre štatistické programy Európskych spoločenstiev (**Ú. v. EÚ L 87, 31. 3. 2009**) v platnom znení...

V nasledujúcom texte priblížime najdôležitejšie zmeny, ktoré novela prináša.

(1) Explicitne sa ustanovuje všeobecný účel vykonávania úloh štátnej štatistiky a výstižne sa definuje predmet právnej úpravy, ktorý je v súlade s obdobnými úlohami európskej štatistiky (ustanovenie **§ 1 ods. 1** zákona o štátnej štatistike). Dochádza tiež k premosteniu medzi štátnou štatistikou vykonávanou na vnútroštátne účely a európskou štatistikou výlučne alebo aj pre potreby Európskej únie (ustanovenie **§ 1 ods. 2** zákona o štátnej štatistike).

(2) Definovanie základných pojmov štátnej štatistiky, zosúladené s definíciami európskej štatistiky v nariadení **(ES) č. 223/2009**. **Štátna štatistika** tak podľa novelizovanej právnej úpravy „predstavuje kvantitatívne, kvalitatívne, agregované a reprezentatívne informácie, ktoré charakterizujú javy hromadnej povahy a sú potrebné na posudzovanie demografického, sociálno-ekonomického a ekologického vývoja v Slovenskej republike a výsledok systematických a plánovitých činností zameraných na získavanie a spracúvanie štatistických údajov a šírenie štatistických informácií vo verejnom záujme za podmienok ustanovených zákonom o štátnej štatistike alebo osobitnými predpismi v oblasti európskej štatistiky“ (ustanovenie **§ 2 ods. 1** zákona o štátnej štatistike). Zákon o štátnej štatistike upravuje aj množstvo ďalších základných pojmov (napr. **štatistická jednotka, dôverný štatistický údaj, štatistická informácia, štatistická klasifikácia, používateľ...**).

(3) Inkorporovanie rešpektovaných zásad resp. princípov štátnej štatistiky. Keďže štátna štatistika je v podmienkach Slovenskej republiky zároveň časťou európskeho štatistického systému reprezentovaného Eurostatom a reglementovaného nariadeniami Európskej únie, dochádza k prevzatíu

zásad uvedených v nariadení (ES) č. 223/2009 priamo do zákona o štátnej štatistike, čím sa poskytne relevantný základ aj pre vykonávanie koordinačnej, kontrolnej, monitorovacej a metodologickej činnosti štatistického úradu dovnútra národného štatistického systému spôsobom, aký navrhuje novela. Svojím obsahom sú tieto zásady všeobecne platné bez ohľadu na používateľa štatistických výstupov a korešpondujú s ústavným princípom legality štátnej moci, hospodárnosti vynakladania verejných prostriedkov, požiadavke debyrokratizácie služieb štátu a princípmi vykonávania štátnej služby (ustanovenie § 3 zákona o štátnej štatistike).

(4) Odstránenie diskrepancie v pôsobnosti subjektov, ktoré vykonávajú činnosti spojené s vykonávaním štátnej štatistiky. Základom je, že primárna administratívna zodpovednosť za tvorbu štatistík má byť jednoznačne na ústredných orgánoch štátnej správy alebo v nemnohých prípadoch na orgánoch štátnej správy s celoslovenskou pôsobnosťou, nie na subjektoch, ktoré plnia na základe osobitných zákonov alebo kontraktov odborné alebo administratívne úlohy pre tieto orgány. Len predmetné orgány totiž disponujú všetkými nástrojmi, ktorými môžu ovplyvniť kvalitu štátnej štatistiky v oblasti, ktorá im je zverená vrátane určenia toho, na aký štatistický cieľ v súlade s rezortnými politikami majú byť štatistiky vytvárané (ustanovenie § 4 zákona o štátnej štatistike).

(5) Zásah do pôsobnosti štatistického úradu v oblasti štátnej štatistiky s ťažiskom na jeho úlohy koordinačného orgánu v rámci európskeho štatistického systému na vnútroštátnej úrovni a s tým spojené metodologické, monitorovacie a kontrolné činnosti. Od 1. januára 2024 sa zavádza povinnosť iným orgánom vykonávajúcim štátnu štatistiku vypracúvať a zverejňovať správy o kvalite zostavených štatistík na národnej úrovni obdobne ako je to v rámci európskeho štatistického systému. Náležitosti týchto správ upraví štatistický úrad všeobecne záväzným právnym predpisom - vyhláškou štatistického úradu, ak požiadavky na tieto správy nestanovujú nariadenia Európskej únie. Štatistický úrad bude ďalej vypracúvať každoročne správu o štátnej štatistike a predkladať ju vláde Slovenskej republiky, pričom správy o kvalite štatistík budú jedným z jej podkladov (ustanovenie § 8 zákona o štátnej štatistike).

(6) Úprava činnosti a zloženia nového poradného orgánu predsedu štatistického úradu, ktorým je Koordinačná rada pre štátnu štatistiku, ako jedného z nástrojov na koordináciu vykonávania úloh štátnej štatistiky orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku. Zároveň sa umožňuje vytváranie ďalších externých ad hoc platforiem k prerokovaniu čiastkových otázok. Tieto platformy predstavujú okrem iného vhodný nástroj na komunikáciu s používateľmi, či poskytovateľmi údajov, a to tak vo vzťahu k znižovaniu administratívnej záťaže pri poskytovaní údajov, odbúravaní prípadných duplicít, či zlepšovaniu komunikačných nástrojov na zber údajov, ako aj pri získavaní spätnej väzby vo vzťahu k štatistickým produktom a ich zverejňovaní (ustanovenie § 10 zákona o štátnej štatistike).

(7) Začlenenie požiadavky na stanovenie podrobných kritérií kvality v programe štátnych štatistických zisťovaní v prípade, že sú potrebné, predstavujúce záväzný rámec v prípadoch, kedy spravodajská jednotka musí zabezpečiť kvalitu údajov v súlade s metodikou, ktorá platí pre dané štatistické zisťovanie (ustanovenie § 12 ods. 6 písm. f) zákona o štátnej štatistike).

(8) Vytvorenie nástroja, ktorým sa zefektívni koordinácia procesov v rámci národného štatistického systému pričom jedným z nástrojov na plnenie koordinačnej role štatistického úradu je aplikácia **Kódexu postupov pre európsku štatistiku**, ktorého cieľom je zabezpečiť dôveru verejnosti v európsku štatistiku určením, ako sa má európska štatistika rozvíjať, tvoriť a šíriť v súlade so štatistickými zásadami uvedenými v článku 2 nariadenia (ES) č. 223/2009. V súlade so zásadami európskej štatistiky resp. základnými princípmi štátnej štatistiky sa definujú účely jeho prevádzkovania, ustanovuje sa rámcovo rozsah jeho povinného používania a zabezpečenie prístupu k nemu pre iné orgány vykonávajúce štátnu štatistiku. Technickým prostriedkom zabezpečenia aplikácie základných princípov štátnej štatistiky resp. štatistických zásad podľa nariadenia (ES) č. 223/2009 a Kódexu postupov pre európsku štatistiku z úrovne štatistického úradu ako koordinátora všetkých činností v oblasti rozvoja, tvorby a šírenia európskej štatistiky na vnútroštátnej úrovni a koordinátora v rámci národného štatistického systému sa má stať **Jednotný informačný systém štátnej štatistiky** (ďalej len „JIS ŠÚ“), ktorý je výsledkom rozvoja

existujúceho informačného systému Štatistický informačný systém. Osobitne vo vzťahu k podnikateľom pri poskytovaní údajov platí, že nástrojom na získavanie kvalitných údajov má byť aj maximálne možné zjednodušenie práce spravodajskej jednotky pri ich poskytovaní. Na účely odstraňovania nadbytočnej záťaže pri poskytovaní údajov, ako aj na účely zjednodušenia a automatizácie tohto procesu budú podporené najmä možnosti komunikácie cez integračné rozhrania, a to aj s možnosťou zvoliť si komunikáciu pri poskytovaní údajov priamo zo svojich vnútorných systémov. Podporené bude aj tzv. predvypĺňanie údajov, ktoré sú o danej povinnej osobe už známe z iných zdrojov. Zjednodušenie a automatizácia teda v konečnom dôsledku povedú aj k tomu, že údaje budú poskytované s nižšou chybovosťou, vyššou aktuálnosťou a v požadovanom rozsahu. Nástrojom na dosiahnutie týchto cieľov bude práve JIS ŠÚ a spôsob nastavenia jeho fungovania a možnosti integrácie naň (ustanovenie § 12a zákona o štátnej štatistike).

(9) Zmena v spôsobe právnej úpravy prístupu k administratívnym zdrojom údajov. Zachováva sa princíp prístupu k všetkým údajom z administratívnych zdrojov údajov, pričom sa zároveň upúšťa od demonštratívneho výpočtu rozsahu údajov, ktoré je možné poskytnúť. Tento spôsob úpravy je jednak nevhodný, keďže ide o demonštratívny výpočet a je praxou prekonaný, keďže nie je schopný reflektovať dynamiku zmien a vývoja rôznych administratívnych zdrojov údajov. Zakotvuje sa tiež nevyhnutnosť údajov na štatistický účel, ku ktorým sa žiada prístup do administratívneho zdroja údajov, čo korešponduje s ochranou štatistickej dôvernosti vrátane zabezpečenia ochrany osobných údajov ako aj s dodržiavaním princípov objektivity, spoľahlivosti a efektívnosti vynaložených nákladov (ustanovenie § 13 zákona o štátnej štatistike).

(10) Spresnenie ustanovenia o spolupráci v rámci verejného sektora a doplnenie orgánov záujmovej samosprávy, napríklad profesijných komôr v zdravotníctve alebo poľovníctve medzi spolupracujúce orgány (ustanovenie § 17 zákona o štátnej štatistike).

(11) Implementácia nového nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/2152 z 27. novembra 2019 o európskych podnikových

štatistikách, ktorým sa zrušuje 10 právnych aktov v oblasti podnikových štatistík (Ú. v. EÚ L 327, 17.12.2019). Aktualizácia registra organizácií údajmi z Európskeho registra nadnárodných skupín podnikov (EGR) vyplýva z fungovania európskeho rámca pre štatistické registre ekonomických subjektov upraveného čl. 2 ods. 2 a čl. 8 až 10 nariadenia (EÚ) 2019/2152 (ustanovenie § 20 ods. 2 zákona o štátnej štatistike).

(12) Garantovanie právnej istoty toho, kto je viazaný pri vykonávaní štátnej štatistiky mlčanlivosťou. Dôverné údaje možno poskytovať ako anonymizované údaje na vedecké účely podľa ustanovenie § 30 ods. 4 zákona o štátnej štatistike [rovnako ako v čl. 23 nariadenia (ES) č. 223/2009] alebo medzi orgánmi vykonávajúcimi štátnu štatistiku podľa nového ustanovenia § 30 ods. 8 zákona o štátnej štatistike [obdobne v čl. 21 nariadenia (ES) č. 223/2009]. Dôverné údaje možno zverejniť, ak štatistická jednotka sama jednoznačne dala súhlas na ich zverejnenie podľa ustanovenia § 30 ods. 1 a 2 zákona o štátnej štatistike [rovnako čl. 20 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 223/2009], potom ten, kto za orgán vykonávajúci štátnu štatistiku takýto údaj zverejnil v rámci plnenia svojich pracovných/služobných úloh, nemôže porušiť svoju povinnosť mlčanlivosti (ustanovenie § 29 zákona o štátnej štatistike).

(13) Zosúladenie negatívnej definície dôverného štatistického údajá s európskou legislatívou. Za dôverný štatistický údaj sa tak po novom nepovažuje údaj, „(A) ktorý sa spracúva vo verejných častiach informačných systémov verejnej správy, (B) ktorý sa sprístupňuje na základe práva na slobodný prístup k informáciám podľa osobitného predpisu, (C) s ktorého zverejnením štatistická jednotka jednoznačne súhlasila, (D) ktorý vznikol sumarizáciou dostatočného počtu, najmenej troch dôverných štatistických údajov tak, že nemožno odvodiť dôverný štatistický údaj o konkrétnej štatistickej jednotke alebo o spravodajskej jednotke“ (ustanovenie § 30 ods. 5 zákona o štátnej štatistike).

(14) Doplnenie oprávneného spôsobu spracovania osobných údajov v rámci štatistických zisťovaní u fyzických osôb (o jednotlivcoch alebo členoch domácnosti). Doplnenie je potrebné na identifikáciu a neskoršie

spracovanie poskytnutých údajov. Zároveň sa spresňuje okruh tzv. povinných osôb vzhľadom na inštitucionálne úpravy (ustanovenie **§ 30a ods. 1** zákona o štátnej štatistike).

(15) Zakotvenie prechodných ustanovení k úpravám účinným od 01. mája 2021. Doteraz existujúca Štatistická rada mala iný rozsah kompetencií a čiastočne iné zloženie oproti koordinačnej rade pre štátnu štatistiku, ktorej postavenie a činnosť rámcovo upravuje nové znenie ustanovenia **§ 10** zákona o štátnej štatistike. Štatistická rada v zmysle novely zanikne pred nadobudnutím účinnosti nového znenia ustanovenia **§ 10** zákona o štátnej štatistike a v prechodnom období po vydaní resp. schválení jej štatútu predseda štatistického úradu vymenuje členov nového orgánu podľa novej úpravy a zabezpečí uskutočnenie jej prvého rokovania. Štatistický úrad tiež zriadi jednotný informačný systém štátnej štatistiky do **31. mája 2022**; o

zriadení jednotného informačného systému štátnej štatistiky informuje štatistický úrad na svojom webovom sídle a osobitne iný orgán vykonávajúci štátnu štatistiku elektronickým spôsobom (ustanovenie **§ 35a** zákona o štátnej štatistike).

Predmetom tohto príspevku bol vzhľadom na obsahovú rozsiahlosť novely len výber najdôležitejších zmien. Odkazujeme preto aj na plné znenie novely, dostupné v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda delenú účinnosť, a to čiastočne dňa **01. mája 2021** a čiastočne dňa **01. januára 2024**.

NOVINKY V ZÁKONOCH V OBLASTI ZDRAVOTNÍCTVA

Situácia okolo pandémie ochorenia COVID-19 sa podľa posledných čísel síce pomaly zlepšuje, netreba však zabudnúť na dôsledky, či otvorené otázky, ktoré táto kríza priniesla. Budú náklady na očkovanie hradené z verejného zdravotného poistenia? Zabezpečí štát „postkovidovú“ liečbu následkov ochorenia? A ako to vlastne bude zo zodpovednosťou za prípadne škody na zdraví v dôsledku povahy podanej očkovacej látky, povolenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky?

→ Prehľad zákonov, ktoré sa novelou menia

Dňa **30. marca 2021** Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. **133/2021** Z. z. (ďalej len „novela“), ktorým sa v súvislosti s druhou vlnou pandémie ochorenia COVID-19 menia a dopĺňajú niektoré zákony v oblasti zdravotníctva. Novelou dochádza konkrétne k zmene a doplneniu **(A)** zákona č. **577/2004** Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách na služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozsahu zdravotnej starostlivosti“), **(B)** zákon č. **576/2004** Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“), **(C)** zákon č. **578/2004** Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti“), **(D)** zákon č. **579/2004** Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o záchranej zdravotnej službe“), **(E)** zákon č. **580/2004** Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. **95/2002** Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“), **(F)** zákon č. **581/2004** Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad

zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“), **(G)** zákon č. **538/2005** Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prírodných liečivých vodách“), **(H)** zákon č. **362/2011** Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o liekoch“), **(I)** zákon č. **363/2011** Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o úhrade liekov“), a **(J)** zákon č. **69/2020** Z. z. o mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 v oblasti zdravotníctva a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o mimoriadnych opatreniach“).

→ Najdôležitejšie zmeny, ktoré novela prináša

Novela prináša predovšetkým nasledovné zmeny a doplnenia zákonov v oblasti zdravotníctva.

(1) Zaradenie očkovania proti ochoreniu COVID-19 do rozsahu zdravotnej starostlivosti spadajúcej pod verejné zdravotné poistenie. Podľa doterajšej právnej úpravy bolo na základe verejného zdravotného poistenia uhrádzané povinné očkovanie a povinné mimoriadne očkovanie. Nakoľko do začiatku roka **2021** nebolo očkovanie proti ochoreniu COVID-19 v Slovenskej republike vykonávané a nebolo explicitne uvedené medzi výkonmi zdravotnej starostlivosti, spadajúcej pod verejné zdravotné poistenie, novela s cieľom zabezpečiť v tejto veci právnú istotu pre poskytovateľov a zdravotné poisťovne jednoznačne definuje očkovanie proti ochoreniu COVID-19 ako spadajúce do rozsahu takejto

zdravotnej starostlivosti (ustanovenie § 3 ods. 20 zákona o rozsahu zdravotnej starostlivosti).

(2) Kúpeľná liečba v prípade „Postkovidového syndrómu“. Po novom dochádza k úprave prílohy č. 6 zákona o rozsahu zdravotnej starostlivosti - Indikačný zoznam pre kúpeľnú starostlivosť doplnením možnosti vypisovania kúpeľného návrhu v určitých indikáciách, v súvislosti s ťažkým priebehom ochorenia COVID-19. Novela rozširuje indikačný zoznam o stavy po prekonaní COVID-19 s ťažkým priebehom infekcie. Po prekonaní infekcie koronavírusom SARS-COV2 dochádza u časti pacientov k pretrvávaniu zdravotných ťažkostí, ktoré sa u daných pacientov pred infekciou nevyskytovali. Tento stav je popisovaný ako tzv. Postkovidový syndróm a zahŕňa spektrum príznakov, so známami respiračného, kardiovaskulárneho, nervového, alebo svalového postihnutia. Je nevyhnutné, aby pacienti, u ktorých pretrvávajú ťažkosti zo strany dýchacieho a/alebo nervového a pohybového aparátu absolvovali kúpeľnú starostlivosť v prírodných liečebných kúpeľoch, ktoré majú rozhodnutie Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti. Kúpeľné zariadenia disponujú vybavením na vykonávanie funkčnej diagnostiky pľúc (spirometria, prípadne aj spiroergometria, pulzná oxymetria, v prípade potreby môžu aplikovať krátkodobú kyslíkovú terapiu). Klimatické podmienky v týchto kúpeľoch vyhovujú požiadavkám aj na vysokú kvalitu ovzdušia. Možnosť kúpeľnej liečby sa navrhuje pre pacientov s ťažkým priebehom ochorenia, ktorý vyžadoval ústavnú zdravotnú starostlivosť na jednotkách intenzívnej starostlivosti alebo klinike/oddelení anesteziológie a intenzívnej medicíny a po prekonaní infekcie COVID-19 u nich pretrvávajú respiračné a/alebo nervovo-svalové a/alebo pohybové ťažkosti. Kúpeľná starostlivosť by prispela k zmierneniu postkovidového syndrómu a návratu do pracovného a bežného života pacienta.

(3) Možnosť výkonu stáže zdravotníkmi pracovníkmi z tretích krajín. Novelou dochádza k rozšíreniu možnosti výkonu stáže aj o pre osoby, ktoré získali zdravotnícke vzdelanie v zdravotníckom povolani sestra a pôrodná asistentka mimo územia členských štátov a majú doklad o vzdelaní uznaný Ministerstvom školstva, vedy výskumu a športu Slovenskej republiky. V prípade osôb, ktoré získali zdravotnícke vzdelanie

mimo územia členských štátov a majú záujem vykonávať činnosti stážistu v ústavných zdravotníckych zariadeniach sa podmienka predloženia úradnej osvedčenej kópie rozhodnutia o uznaní dokladu o vzdelaní nahrádza predložením kópie rozhodnutia o uznaní dokladu o vzdelaní z dôvodu zníženia administratívnej záťaže a zjednodušenia prípravy tohto dokladu. Vzhľadom k tomu, že súčasťou žiadosti cudzinca o pobyt na území Slovenskej republiky je aj doklad o bezúhonnosti, upúšťa sa od požiadavky na predloženie dokladu preukazujúcom bezúhonnosť, bezúhonnosť sa deklaruje čestným vyhlásením. Rozširuje sa možnosť výkonu stáže aj o osoby, ktoré ovládajú anglický jazyk v rozsahu nevyhnutnom na výkon zdravotníckeho povolania z dôvodu, že anglický jazyk je podľa počtu hovoriacich najpoužívanejším jazykom a na Slovensku je v rámci prípravy na výkon zdravotníckeho povolania cudzí jazyk jedným z povinných predmetov. Z dôvodu zvýšenia záujmu o výkon stáže sa predlžuje možnosť výkonu stáže o 90 dní odo dňa skončenia mimoriadnej situácie, núdzového alebo výnimočného stavu. V rámci systému medzinárodnej pomoci na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky, ktorá medzinárodnú pomoc schválila sa vzhľadom na akútnosť poskytovanej medzinárodnej pomoci splnenie podmienok výkonu zdravotníckeho povolania podľa ustanovenia § 31 zákona o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti považuje za splnené. Základným predpokladom je, že ide o zdravotníckych pracovníkov, špecialistov poskytujúcich zdravotnú starostlivosť na území iných členských štátov s obdobnou odbornosťou ako na území Slovenskej republiky.

(4) Prechodné ustanovenia počas trvania výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2.

„Počas výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie vyhlásenej v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky (ďalej len „krízová situácia“) operačné stredisko záchrannej zdravotnej služby koordinuje prepravu pacientov medzi (A) poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti, ktorí prevádzkujú ústavné

zdravotnícke zariadenie na území Slovenskej republiky, a to aj podľa pokynu ministerstva zdravotníctva, **(B)** poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý prevádzkuje ústavné zdravotnícke zariadenie na území Slovenskej republiky, a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý prevádzkuje ústavné zdravotnícke zariadenie v inom členskom štáte, ktorý je financovaný z verejného systému“ (ustanovenie **§ 10b ods. 1** zákona o záchranej zdravotnej službe).

„Počas krízovej situácie môže operačné stredisko záchranej zdravotnej služby vydať pokyn poskytovateľovi, ktorý je držiteľom povolenia na prevádzkovanie ambulancie dopravnej zdravotnej služby, na prepravu zdravotníckeho pracovníka za účelom odberu biologického materiálu osobe na zistenie ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 alebo na prepravu osoby na miesto určené operačným strediskom záchranej zdravotnej služby“ (ustanovenie **§ 10b ods. 2** zákona o záchranej zdravotnej službe).

„Poskytovateľ záchranej zdravotnej služby je počas trvania krízovej situácie povinný na pokyn operačného strediska záchranej zdravotnej služby **(A)** prepraviť osobu, ak poskytovateľ zdravotnej starostlivosti, ktorý rozhodol o presune osoby do iného členského štátu podľa osobitného predpisu a informoval operačné stredisko záchranej zdravotnej služby, medzi poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý prevádzkuje ústavné zdravotnícke zariadenie na území Slovenskej republiky a poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý prevádzkuje ústavné zdravotnícke zariadenie v inom členskom štáte, ktorý je financovaný z verejného systému, **(B)** zabezpečiť na účely prepravy osoby do iného členského štátu podľa osobitného predpisu vzlet letúna ihneď, ak je to z prevádzkových dôvodov poskytovateľa, ktorý má vydané povolenie na prevádzkovanie ambulancie vrtuľníkovej záchranej zdravotnej služby, možné“ (ustanovenie **§ 10b ods. 3** zákona o záchranej zdravotnej službe).

(5) Zmeny v oblasti predpisovania humánnych liekov. „Predpísať humánný liek zaradený do zoznamu kategorizovaných liekov, zdravotnícku pomôcku zaradenú do zoznamu kategorizovaných zdravotníckych pomôcok alebo dietetickú

potravinu zaradenú do zoznamu kategorizovaných dietetických potravín, v počte balení potrebných na liečbu pacienta v trvaní najviac na dobu **90 dní** výlučne vytvorením preskripčného záznamu v elektronickej zdravotnej knižke je počas krízovej situácie vyhlásenej v súvislosti s ohrozením verejného zdravia II. stupňa z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky oprávnený **(A)** ošetrojúci lekár, alebo **(B)** sestra, ktorá je v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu k poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti a získala vysokoškolské vzdelanie 1. prvého stupňa v bakalárskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo, alebo 2. druhého stupňa v magisterskom študijnom programe v študijnom odbore ošetrovateľstvo, ak vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa bolo získané v študijnom odbore ošetrovateľstvo“ (ustanovenie **§ 119 ods. 26** zákona o liekoch).

(6) Zodpovednosť za škodu na živote a zdraví, spôsobenú povahou očkovacej látky. „Za škodu na živote a zdraví spôsobenú okolnosťami, ktoré majú pôvod v povahe podanej očkovacej látky, ktorej terapeutické použitie pre skupinu pacientov povolilo počas krízovej situácie vyhlásenej v súvislosti s ohrozením verejného zdravia z dôvodu ochorenia COVID-19 spôsobeným koronavírusom SARS-CoV-2 na území Slovenskej republiky Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa ustanovenia **§ 46 ods. 4** zákona o liekoch zodpovedá štát, v mene ktorého koná Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky“ (ustanovenie **§ 143j ods. 7** zákona o liekoch).

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda delenú účinnosť, a to čiastočne dňom vyhlásenia (**13. apríla 2021**) a čiastočne dňa **01. januára 2022**.

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva ani povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď bulletin nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, autora článkov JUDr. Martina Točka prostredníctvom emailovej adresy kerteszova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2021